۱ کدام مورخ و نویسنده در رواج تاریخ‌نگاری جدید در ایران نقش مؤثری داشت؟

۱) میرزا محمدتقی سپهر
۲) میرزا آقاخان کرمانی
۳) میرزا محمدجعفر خورموجی
۴) میرزا فضل‌الله خاوری شیرازی

۲ کدام مورد در رواج و ارتقای تاریخ‌نگاری جدید اثر نگذاشته است؟

۱) ایجاد مراکز تحقیقاتی و نشریات گسترده
۲) گسترش مدارس جدید، تأسیس دانشگاه و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی
۳) گسترش نهضت ترجمه و آشنایی با آثار اروپاییان
۴) تألیف، ترجمه و نشر کتاب‌ها و مقاله‌های علمی فراوان

۳ به کدام دلیل در دوره‌ی قاجار، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند؟

۱) وجود امکانات بیشتر برای چاپ و انتشار روزنامه در برخی کشورها
۲) ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان
۳) تأثیرگذاری بر سیاست استعماری قدرت‌های جهانی در قبال ایران
۴) آشنایی مردم دیگرکشورها با ایران و ترویج زبان فارسی

۴ کدام مورّخِ دربارِ نادرشاه، نویسنده‌ی جهانگشای نادری است؟

۱) میرزا مهدی‌خان استرآبادی
۲) امینی هروی
۳) محمد بن خاوند شاه (میرخواند)
۴) میرزا محمد صادق موسوی

۵ کدام عامل به ترویج و توسعه‌ی روش پژوهش علمی تاریخ در ایران در دوره‌ی معاصر، کمک کرد؟

۱) حمایت پادشاهان قاجار از مورخان و پژوهشگران تاریخ
۲) گسترش مدارس جدید و تأسیس دانشگاه
۳) واگذاری امتیاز کاوش‌های باستان‌شناختی به فرانسه
۴) تأسیس روزنامه‌های گوناگون و گسترش روزنامه‌نگاری

۶ کدام گزینه از ویژگی‌های تاریخ‌نویسی سنتی محسوب می‌گردد؟
الف) تأکید بر مصنوع و متکلف‌نویسی و پرهیز از ساده‌نویسی
ب) بررسی جنبه‌های گوناگون حیات انسانی
ج) توجه به علل و نتایج رویدادها
د) تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی زندگی شاهان

۱) الف و ب ۲) ب و ج ۳) ج و د ۴) الف و د

۷ کدام مورخ با آگاهی از روش و بینش تاریخ‌نگاری اروپایی گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی قاجار برداشت؟

۱) محمد حسن خان اعتمادالسلطنه ۲) میرزا محمد جعفر خورمجی
۳) میرزا آقاخان کرمانی ۴) مررزا مهدی خان استرآبادی

۸ محل نگهداری اساسی‌ترین و مهم‌ترین اسناد و مدارک باارزش و معتبر مربوط به هر کشور، چه نامیده می‌شود؟

۱) کتابخانه‌ی ملی ۲) خزانه‌ی کشور ۳) موزه‌ی ملی ۴) آرشیو ملی

۹ کدام مورخ با آگاهی از روش و بینش تاریخ‌نگاری اروپایی گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی قاجار برداشت؟

۱) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه ۲) میرزا محمدجعفر خورمجی
۳) میرزا آقاخان کرمانی ۴) میرزا مهدی‌خان استرآبادی

۱۰ ..... از جمله برجسته‌ترین سندپژوهان و نسخه‌شناسان ایران می‌باشد.

۱) عباس اقبال ۲) سید جلال‌الدین کاشانی
۳) سیف‌الله وحیدنیا ۴) ایرج افشار

۱۱ کدام نویسنده‌ی عصر زندیه در کتاب «تاریخ گیتی‌گشا» تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار نوشته است؟

۱) میرزا مهدی‌خان استرآبادی ۲) میرزا محمدصادق موسوی
۳) میرزا محمدتقی سپهر ۴) میرزا محمدجعفر خورموجی

۱۲ از کدام پادشاهان قاجار، سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است؟

۱) ناصرالدین‌شاه - مظفرالدین‌شاه ۲) فتحعلی‌شاه - ناصرالدین‌شاه
۳) فتحعلی‌شاه - محمدشاه ۴) محمدشاه - مظفرالدین‌شاه

۱۳ «خودمان سواره آمدیم، داخل دروازه‌ی ارگ (سمنان) شدیم ...» این گونه از کدام سفرنامه و نوشته‌ی کیست؟

۱) خراسان - ناصرالدین‌شاه ۲) سمنان - فتحعلی شاه
۳) سمنان - مظفرالدین شاه ۴) مشهد - محمدعلی شاه

۱۴ اولین روزنامه در ایران به دست یکی از دانشجویان ایرانی اعزام‌شده به کدام کشور، چاپ شد؟

۱) فرانسه ۲) انگلستان ۳) اتریش ۴) آلمان

۱۵ اولین روزنامه‌ی ایران را چه کسی منتشر کرد و کدام روزنامه بعداً به روزنامه‌ی دولت علیّه‌ی ایران تغییر نام داد؟

۱) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار ۲) امیرکبیر - وقایع اتفاقیه
۳) میرزا صالح شیرازی - وقایع اتفاقیه ۴) امیرکبیر - کاغذ اخبار

۱۶ خاوری شیرازی مورخ دوران قاجار به چه ویژگی در تاریخ‌نویسی علاقه نشان می‌داد و کدام ویژگی را مورد نکوهش قرار می‌داد؟

۱ حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی - استفاده از نثر مصنوع

۲ توجه به زندگی اجتماعی - پرهیز از تملق‌گویی

۳ حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی - پرهیز از تملق‌گویی

۴ توجه به زندگی اجتماعی - استفاده از نثر مصنوع

۱۷ کدام چهره‌ی برجسته‌ی فرهنگی در دوره‌ی ناصرالدین شاه قاجار، به ریاست دارالترجمه‌ی همایونی منصوب گردید؟

۱ رضا قلی‌خان هدایت

۲ میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله

۳ حسن پیرنیا (مشیرالدوله)

۴ محمد حسن‌خان اعتمادالسلطنه

۱۸ نویسنده‌ی کتاب «تاریخ ذوالقرنین» در دوره‌ی قاجار که ضمن نکوهش تملق‌گویی، به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد، که بود؟

۱ رضاقلی‌خان هدایت

۲ خاوری شیرازی

۳ میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده

۴ میرزا آقاخان کرمانی

۱۹ ویژگی مهم کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی، کدام است؟

۱ مورخ تلاش کرده تا با بررسی سیر حوادث و مطالعه‌ی علل و نتایج رویدادها به قوانینی دست یابد، که آن را «حکمیت تاریخی» می‌نامید.

۲ در نگارش این کتاب، از نتایج تحقیقات علومی چون باستان‌شناسی، جغرافیا، جامعه‌شناسی، اسطوره‌شناسی و ... استفاده شده است.

۳ نویسنده‌ی این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

۴ استفاده از شعر در بیان رویدادها و به کار بردن الفاظ مصنوع ادبی، زیبایی خاصی به نثر انی کتاب بخشیده است.

۲۰ دارالطباعه‌ی دولتی و دارالترجمه‌ی همایونی به ترتیب در دوران کدام پادشاه قاجار تأسیس شدند؟

۱ فتحعلی‌شاه - ناصرالدین شاه

۲ ناصرالدین شاه - فتحعلی‌شاه

۳ فتحعلی‌شاه - فتحعلی‌شاه

۴ ناصرالدین شاه - ناصرالدین شاه

پاسخنامه تشریحی

۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. میرزا آقاخان کرمانی، دیگر مورخ عصر قاجار نیز در رواج تاریخ‌نگاری جدید گام‌های مؤثری برداشت.

۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه سه از جمله موارد آشنایی زمینه‌های دگرگونی بینش تاریخی در ایران است و سایر گزینه‌ها از جمله موارد رواج و ارتقای تاریخ‌نگاری جدید در ایران است.

۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند.

۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. میرزا مهدی خان استرآبادی، مورخ دربار نادرشاه افشار، در کتاب‌های «جهانگشای نادری» و «دُرّه نادره» فتوحات نادر را شرح می‌دهد و وی را ستایش می‌کند.

۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گسترش مدارس جدید، تأسیس دانشگاه تهران و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته‌ی علمی در دوره‌ی معاصر، به ترویج و توسعه‌ی روش پژوهش علمی تاریخ در ایران کمک شایانی کرد.

۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از برجسته‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی زندگی شاهان، جنگ‌ها و فتوحات
- بی‌توجهی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم
- داشتن روحیه‌ی تملق و چاپلوسی
- بی‌توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی
- تأکید بر مصنوع و متکلف‌نویسی و پرهیز از ساده‌نویسی
- بی‌توجهی به سنجش و نقد منابع

۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محمد حسن خان اعتمادالسلطنه اگر چه تاریخ نویسی درباری بود. با آگاهی از روش و بینش تاریخ‌نگاری اروپایی گام‌های بلندی در تاریخ نویسی دوره قاجار برداشت. او در یکی از آثارش به نام صدرالتواریخ، امیر کبیر را ستایش می‌کند.

۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آرشیو ملی هر کشور محل نگهداری اساسی‌ترین و مهم‌ترین اسناد و مدارک باارزش و معتبر مربوط به آن کشور است.

۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود. با آگاهی از روش و بینش تاریخ‌نگاری اروپایی گام‌های بلندی در تاریخ‌نویسی دوره قاجار برداشت. او در یکی از آثارش به نام صدرالتواریخ، امیرکبیر را ستایش می‌کند.

۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. میرزا محمدصادق موسوی، نویسنده‌ی تاریخ گیتی‌گشا، تاریخ سلسله‌ی زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی از فرمانروایان زند نوشته است.

۱۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از ناصرالدین‌شاه و مظفرالدین‌شاه سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است.

۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اولین روزنامه در ایران توسط میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر شد.

۱۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اولین روزنامه‌ی ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد (۱۲۵۳ ق). چند سال بعد، امیرکبیر برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه‌ی فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه‌ی وقایع اتفاقیه را منتشر کرد که بعداً به روزنامه‌ی دولت علیّه‌ی ایران تغییر نام داد.

۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عصر قاجار برخی از تاریخ‌نگاران سنتی در عین پایبندی به ساختار کلی تاریخ‌نویسی سنتی بعضی از ویژگی‌های این نوع از تاریخ‌نگاری را نقد کردند. خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی‌شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. او به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد.

۱۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه، از مورخان مشهور عصر قاجار، یکی از چهره‌های برجسته فرهنگی دوره ناصری بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد.

۱۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی، مورخ مشهور زمان فتحعلی‌شاه و نویسنده‌ی تاریخ دوالقرنین است. او به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد.

۱۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته‌ی میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی (۱۲۸۰ - ۱۳۳۷ ق.) پدیدار شده است. نویسنده‌ی این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

۲۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مدرسه‌ی دارالفنون، درالطباعه‌ی دولتی و دارالترجمه‌ی همایونی در زمان ناصرالدین شاه تأسیس شدند.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	**۲**	۳	۴
۲	۱	۲	**۳**	۴
۳	۱	**۲**	۳	۴
۴	**۱**	۲	۳	۴
۵	۱	**۲**	۳	۴
۶	۱	۲	۳	**۴**
۷	**۱**	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	**۴**
۹	**۱**	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	**۴**
۱۱	۱	**۲**	۳	۴
۱۲	**۱**	۲	۳	۴
۱۳	**۱**	۲	۳	۴
۱۴	۱	**۲**	۳	۴
۱۵	۱	۲	**۳**	۴
۱۶	۱	۲	**۳**	۴
۱۷	۱	۲	۳	**۴**
۱۸	۱	**۲**	۳	۴
۱۹	۱	۲	**۳**	۴
۲۰	۱	۲	۳	**۴**